

U S T A W A

z dnia 2021 r.

**o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego oraz niektórych
innych ustaw¹⁾**

Art. 1. W ustawie z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1821) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8 ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. Przedsiębiorstwo górnicze, którego podstawowym przedmiotem działalności jest prowadzenie likwidacji kopalni, zabezpieczenie kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni, zagospodarowywanie majątku likwidowanej kopalni, zbędnego majątku przedsiębiorstwa górniczego, tworzenie nowych miejsc pracy, w szczególności dla pracowników likwidowanej kopalni, wykonuje te czynności z dotacji budżetowej oraz innych źródeł finansowania, jeżeli likwidację tej kopalni rozpoczęto:

- 1) przed dniem 1 stycznia 2019 r.;
- 2) w okresie od dnia 1 lipca 2021 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

2. Prowadzenie likwidacji kopalń, zadania związane z zabezpieczeniem kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni, naprawianie szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego w trakcie i po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów, a także działania wykonywane po zakończeniu likwidacji kopalni są finansowane z dotacji budżetowej, jeżeli likwidację kopalni rozpoczęto:

- 1) przed dniem 1 stycznia 2019 r.;
- 2) w okresie od dnia 1 lipca 2021 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 6 lipca 2007 r. o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych oraz ustawę z dnia 22 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008–2015 oraz niektórych innych ustaw.

3. W przypadku gdy likwidację kopalni rozpoczęto po dniu 31 grudnia 2018 r., ale przed dniem 1 lipca 2021 r. albo po dniu 31 grudnia 2023 r., przedsiębiorstwo górnicze finansuje likwidację kopalni z funduszu likwidacji zakładu górniczego w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze.”;

2) w art. 8a:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przedsiębiorstwo górnicze może od dnia 1 lipca 2021 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. zbyć nieodpłatnie na rzecz przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1, kopalnię, zakład górniczy lub jego oznaczoną część, prowadzące wydobycie węgla kamiennego lub roboty górnicze, w celu przeprowadzenia ich likwidacji.”,

b) w ust. 2 i 4 po wyrazach „w ust. 1” dodaje się wyrazy: „i 1a”;

3) w art. 8b w ust. 1 i 3, w art. 8c w ust. 1 i 2, w art. 8d i w art. 8e w ust. 1 po wyrazach „art. 8a ust. 1” dodaje się wyrazy „i 1a”;

4) w art. 8b po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Dla przedsiębiorstwa górniczego, o którym mowa w art. 8a ust. 1a, które od dnia 1 lipca 2021 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. zbyło nieodpłatnie na rzecz przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1, kopalnię, zakład górniczy lub jego oznaczoną część, prowadzące wydobycie węgla kamiennego lub roboty górnicze, kosztem uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych jest również wartość początkowa środków trwałych w części niepokrytej sumą odpisów amortyzacyjnych, o których mowa w art. 16h ust. 1 pkt 1 tej ustawy, wchodzących w skład takiej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części.”;

5) w art. 11a ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, mogą zostać przyznane pracownikowi tylko raz.”;

6) w art. 11b:

a) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Urlop górniczy, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1, przysługuje pracownikowi w wymiarze do czterech lat pod warunkiem, że skorzystanie z niego pozwoli mu nabyć prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2028 r.

4. Urlop dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 2, przysługuje pracownikowi w wymiarze do trzech lat pod

warunkiem, że skorzystanie z niego pozwoli mu nabyć prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2027 r.”,

b) uchyla się ust. 6b;

7) w art. 11c:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W okresie korzystania z urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 i 2, pracownik jest zwolniony z obowiązku świadczenia pracy i otrzymuje świadczenie socjalne w wysokości:

1) 75% miesięcznego wynagrodzenia obliczanego jak wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy – w przypadku pracowników przedsiębiorstwa górniczego, o którym mowa w art. 8a ust. 1, i którym przyznano uprawnienie do urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla przed dniem 1 lipca 2021 r.;

2) 80% miesięcznego wynagrodzenia obliczanego jak wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy – w przypadku pracowników przedsiębiorstwa górniczego, o którym mowa w art. 8a ust. 1 i 1a, którzy nabędą uprawnienie do urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla od dnia 1 lipca 2021 r.”,

b) po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Świadczenie socjalne, o którym mowa w ust. 1, wyczerpuje wszelkie roszczenia pracownika z tytułu stosunku pracy.”;

8) w art. 11d po ust. 4 dodaje się ust. 4a–4c w brzmieniu:

„4a. Jednorazowa odprawa pieniężna, o której mowa w art. 11a ust. 1 pkt 3, przysługuje pracownikom nie posiadającym uprawnień do urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla:

1) zatrudnionym w dniu zbycia, o którym mowa w art. 8a ust. 1a na powierzchni kopalni, w tym w zakładzie mechanicznej przeróbki węgla, i posiadającym staż pracy w przedsiębiorstwie górniczym co najmniej rok lub

2) zatrudnionym w dniu zbycia, o którym mowa w art. 8a ust. 1a pod ziemią i posiadającym staż pracy pod ziemią w przedsiębiorstwie górniczym co najmniej rok.

4b. Pracownikom, o których mowa w ust. 4a, przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna, o której mowa w art. 11a ust. 1 pkt 3, w wysokości 120 000 zł, jeżeli umowa o

pracę zostanie rozwiązana w okresie do 3 miesięcy od dnia zbycia, o którym mowa w art. 8a ust. 1a.

4c. Kwota jednorazowej odprawy pieniężnej, o której mowa w ust. 4b, nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne.”;

9) w art. 11g dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. w odniesieniu do danych osobowych zgromadzonych na podstawie ust. 1 jest administratorem w rozumieniu art. 4 pkt 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.).”;

10) po art. 11h dodaje się art. 11i w brzmieniu:

„Art. 11i. Minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalin określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz sposób wykorzystania dotacji budżetowej przeznaczonej na finansowanie jednorazowych odpraw pieniężnych,
- 2) tryb przyznawania i wypłacania jednorazowych odpraw pieniężnych,
- 3) tryb rozliczania dotacji budżetowej,
- 4) warunki powodujące cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji budżetowej

– biorąc pod uwagę zapewnienie sprawności wypłacania jednorazowych odpraw pieniężnych, na finansowanie których będzie przyznana dotacja.”;

11) w art. 12:

- a) uchyla się ust. 2,
- b) w ust. 9 skreśla się wyraz „II”,
- c) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany przez ZUS ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.”,

d) dodaje się ust. 11–16 w brzmieniu:

„11. Przedsiębiorstwo górnicze, o którym mowa w art. 8 ust. 1, występuje z wnioskiem do ZUS o wypłatę ekwiwalentu pieniężnego dla osób, o których mowa w ust.

1–7, po ustaleniu ich uprawnień do bezpłatnego węgla w naturze. We wniosku określa się wysokość ekwiwalentu pieniężnego i okres, za jaki ekwiwalent pieniężny przysługuje.

12. Ekwiwalent pieniężny wypłaca się wraz z wypłatą emerytury lub renty, z tym że w przypadku:

- 1) przyznania emerytury lub renty po raz pierwszy, ekwiwalent pieniężny wypłaca się za okres od pierwszego dnia miesiąca, w którym powstało prawo do emerytury lub renty;
- 2) przekazania wniosku, o którym mowa w ust. 11, po terminie płatności emerytury lub renty, ekwiwalent pieniężny wypłaca się:
  - a) w terminie płatności emerytury lub renty, przypadającym po dniu przekazania wniosku, albo
  - b) w następnym terminie płatności emerytury lub renty, jeżeli okres pomiędzy datą przekazania wniosku a terminem płatności, o którym mowa w lit. a, jest krótszy niż 30 dni;
- 3) przyznania renty rodzinnej po emerycie lub renciście, ekwiwalent pieniężny przysługuje po upływie okresu, za który został wypłacony emerytowi lub renciście;

13. W przypadku zbiegu prawa do ekwiwalentu pieniężnego na podstawie ustawy wypłaca się tylko jeden ekwiwalent pieniężny.

14. Wstrzymanie wypłaty emerytury lub renty nie powoduje zawieszenia wypłaty ekwiwalentu pieniężnego, chyba że ustało prawo do emerytury lub renty. W razie wstrzymania wypłaty emerytury lub renty wskutek zawieszenia prawa do tych świadczeń, ekwiwalent pieniężny wypłaca się kwartalnie, w trzecim miesiącu kwartału.

15. Jeżeli zawieszeniu podlega część renty rodzinnej przyznanej więcej niż jednej osobie, część ekwiwalentu pieniężnego przysługującą pozostałym osobom pobierającym rentę rodzinną wypłaca się wraz z tą rentą.

16. Przy dochodzeniu zwrotu nienależnie pobranego ekwiwalentu pieniężnego przepisy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dotyczące dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych, stosuje się odpowiednio.”;

- 12) w art. 14 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pracownikom i byłym pracownikom kopalni postawionej w stan likwidacji przed dniem 1 stycznia 2019 r. oraz w okresie od dnia 1 lipca 2021 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. wchodzącej w skład przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1, jest wypłacana

przez to przedsiębiorstwo z dotacji budżetowej renta wyrównawcza przyznana na podstawie prawomocnego wyroku sądu, ugody zawartej przed sądem albo ugody zawartej między kopalnią a pracownikiem lub byłym pracownikiem.”;

13) w art. 15 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wykorzystania dotacji budżetowej przeznaczonej na finansowanie rent wyrównawczych,”;

14) w art. 26:

a) w ust. 1 uchyla się pkt 4,

b) uchyla się ust. 5.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1426, z późn. zm.²⁾) po art. 52zc dodaje się art. 52zd w brzmieniu:

„Art. 52zd. Zwalnia się od podatku dochodowego kwoty jednorazowych odpraw pieniężnych, o których mowa w ustawie z dnia ..... r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. poz. ....).”.

Art. 3. W ustawie z dnia 6 lipca 2007 r. o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1192) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 uchyla się pkt 3;

2) w art. 5 w ust. 1–3 skreśla się wyraz „II”;

3) w art. 11:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ekwiwalent oraz koszty związane z obsługą wypłaty ekwiwalentu są finansowane ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.”,

b) uchyla się ust. 2–5;

4) uchyla się art. 12.

Art. 4. W ustawie z dnia 22 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008–2015 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 143 oraz z 2016 r. poz. 1592 i z 2018 r. poz. 2341) art. 6 otrzymuje brzmienie:

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1291, 1428, 1492, 1565, 2122, 2123, 2127, 2255 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 255 i 464.

„Art. 6. Limit wydatków budżetowych, o których mowa w art. 8a ust. 3 i art. 11f ustawy wymienionej w art. 1, w latach 2015–2027 wyniesie nie więcej niż 12 mld zł.”.

Art. 5. Wypłata rent wyrównawczych, o których mowa w art. 14 ustawy zmienianej w art. 1, jest finansowana także w ramach limitu, o którym mowa w art. 6 ustawy z dnia 22 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008–2015 oraz niektórych innych ustaw.

Art. 6. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 15 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 15 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, i mogą być zmieniane.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2021 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 11 lit. b i art. 3 pkt 2, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Grzegorz Dostatni

Dyrektor Departamentu Prawnego, Ministerstwo Aktywów Państwowych

dokument podpisany elektronicznie

572121.1742560.1447371, 21 kwietnia 2021